

253

OBRES LIRIQUES

DE

J. PUIG I BOSCH

ALBA DE PASQUA

(ESCENA BLANCA)

Op. I

DIRECCIÓ GENERAL DE «OBRA PEDAGÓGICA»
EDITORIAL MONTSERRAT-CARRER D'EN FERRÁN 43-BARCELONA

1924

18

OBRES DE J. PUIG I BOSCH

PUBLICADES

NOSTRES CANÇONS	AMB MÚSICA DEL DR. J. M. SERRA
... EL MEU POBLE.	(POEMA)
ALBA DE PASQUA	(ESCENA BLANCA)
NADAL	ID.
¡BLANCA! ¡BLANCA!!!.	ID.
MINUET	ID.
LA FESTA DE L' ESTALVI.	ID.
EREM COM BELLES ROSES D'ORSAY.	ID.
CAMPEROLA	ID.

OBRES LIRIQUES

DE

J. PUIG I BOSCH

Alba de Pasqua

(ESCENA BLANCA)

Op. I

TEATRE CULT E I ELEGANT PER A
DONCELLES DE CENTRES
D'ALTA FORMACIÓ

DIRECCIÓ GENERAL DE «OBRA PEDAGÓGICA»
EDITORIAL MONTSERRAT-CARRER D'EN FERRÁN 43-BARCELONA

1924

HO ESTIMEM PROPIETAT
NOSTRA. LA LLEI DEFENSA
NOSTRES DRETS PROHIBINT
TOTA REPRODUCCIÓ.

*A LES PETITES DAMETES QUE
S'EDUCAVEN A LES GERMANES
CARMELITES DE RIPOLL EN MCMXX
DEDICO I CONSAGRO.*

Olot i gener MCMXX

674181

LA NOSTRA AFANY

Lo que porta de cap Escena Blanca es posar en relleu máxim la bellesa íntima, com es la reclosa dins l'esperit que no mes es revela per el sentiment.

Diuen que el poeta sent, que el quí escriu teatre sent, que el quí l'exposa sent, que el quí canta sent i seguint la gamma de la plasticitat de la bellesa la trovarem mes clara i en direm més art quan aquest no sols es dediqui a realitzar, lo natural, lo físic, sino també i en mes aventatge, lo moral, lo espiritual.

El sentiment sempre es noble per pervenir de una causa noble. Els mals sentiments no venen del ser personal, de la part de bestia que poseeix el ser humá, per xo, amb paraula mes adequada son els mals instints el que fan el mal en els quals s'hi troba la bellesa, també, però negativament. Trobar en el sentiment un aspecte morbós es interpretar-lo desde un lloc fals, es

degradar una sinceritat moral, es falsejar i corrompre una ingenuitat irreligiosa, incompresa.

Mai es confondran els conceptes de sentimentalisme i de romanticisme que venen a tenir una respectivitat entre ells con l'erro i la veritat. El romanticisme es el ridicol del sentiment per lo que ve a ser una caricatura, lo qual, si va a profanar una cosa estimada no ens es cosa plaenta sino abominable.

Veure la plàstica del sentiu de la passió fins al limit que puga conseguir-se ens donará un producte favorable, profitós fins i tot. La educació que no es mes que el govern de les sensacions vehements i dels sentiments amorfes si es que els tals existeixen; es mes fonamentada quan va acompanyada per uns principis assenyalats amb un coeficient notable i açò se esdevé quan els principis son adquirits per els sentits al ser ells, els principis, demostrats gráficamente.

Sentir la passió no es cap acte, no es moral, ni amoral. Coneixer la passió que se sent es un aventatge, es una garantia per a sapiguel-la dirigir, quan per una diferencia de forces la energia es declarés en contra l'esperit i en consecuencia en contra el cos perque res existeix contradictoriament entre l'esperit i el cos. En apariencia l'acte immoral pot estar revestit de un be, pero, es fals, el seu terme es contrari. La llei de Deu no ens priva del be, ens prohibeix el mal. Coneixer i endevinar l'estat passio-

nal ja es vencer. La passió es impetuosa, l'ànima es raonal, per xo, la voluntat ni pot reaccionar moltes vegades per que l'acte ja está comés, tant sols li resta temps per a penedir-se. Aquest moment de reacció es el que cal veure fixe; si es conseguis, mai la passió dominarí per que ningú obia en contra raó, sense més ni més; entre les dues lleis naturalesa i impuls, guanya la naturalesa com es demostra en els irracionals que obren per la llei prestablerta per el Creador.

Escena Blanca conforma l'adulte, ja que per a ells es primariament escrita; educa posant en l'escena els moments mes aguts i les situacions de mes vida a fi de que sien compresos aquets moments en que les oportunitats de raciocini son a la vista.

Aquest nostre realisme no está circunscrit a un sector de vida, está en tota ella, per que en tot, existeix ella; la vida, que existeix en totes i en cada una de les parts del ser vivent relacionat amb el mon.

No confonem el realisme amb l'amanerament. Els conceptes son clars. Realisme consisteix en veure i reproduir les coses tal com son dins l'orde de vida. El realisme es entés moltes vegades per cruesa, per sensualitat, per materialisme, si aixó fos en realitat no correspondria la paraula al sentit del concepte.

Amanerament es lo que correspón al sentiment interpretat per el romanticisme. Amane-

rar es falsificar, es l'embotar, es l'energament del sentit físic amb inverosimilituts tant comprensives per lo mateix que es fan tan evidents y molestoses.

En Escena Blanca es dona predomini al gest per dos motius. Perque el gest es encare melloi que la paraula. La paraula es el manifestar-se l'esperit, pero, si a la paraula li lleveu tota inflexió de veu, la tònica, la tindreu deformada. L'accentuació ve a ser el gest inicial que es l'ànima de la paraula. Una paraula viva es un gest invisible. Are be, a la paraula acompanyeu-la de un gest propiament dit, i la tindrem esplèndidament encantadora; per la falagueria que sempre enclou en sí, per el complement tributat per un gest elegant i expresiu.

I anem arrivant a l'art del bell dir, del parlar pulcrament a la eloqüencia que es l'art de encisar parlant, raonant paulatinament.

Escena Blanca dona predomini al gest perque en ell s'hi enclou la moral del cos, la moral material, la ductilitat, la palanca dels sentits a l'ànima. Un gest bell es sempre causa de alegria; un gest innoble es la declaració de un malestar o de un turment.

Retornar el ritme als humans ve a ser com a un mort retornar-li la vida. El ritme dona l'assaboriment de la moralitat, la comprensió definitiva dels principis de veritat, justicia, art, bellesa, llei, dret, deure, els quals arriben gai-

re be a fer-se exigencies, a constituir-se en necessitats per a haver-se trovat en ells els elements de vida que com un be.tot-hom, naturalment, cobeja.

Tenim per cás la dança. Cert que la seva historia es indefinida, heterogenia. Ella sempre es noble: es el motiu de alegríia, es la manera de manifestar el goig. Quan en la dança es fa el mal, no es per la dança, no es fa el mal per la dança; es fa el mal, dançant, per fer mal. El ritme es no mes que apaient. Quan el ritme no existeix desapareix la dança. El ritme fa impecables als dançaires, podriem afirmar, qui son com les estrelles que dançen sempre en el cel servant el ritme exacte.

Si es que es destaquen aquets nuclis amorals entre nosaltres, sempre s'ha declarat que no es ni per retrás ni per atavisme es no res menys que per ignorancia. No se ensenya de fer una acció moral tal com se deuría; el mal per sí sol no es produeix, es suficient sentir-se pasíu, qual estat es acte humá moltes vegades. No n'hi ha prou de predicar i dir: No feu el mal, sino es necesari ensenyar als infants i a tot-hom com se fa el be.

D'artista en Escena Blanca pot ser-ne tot-hom al valer-se de ella per un motíu educatiu. Are, que si es dedica a un públic ja es compren la manera de valer-se d'ella. L'èxit será sorollós, pero, si se equivoca, el fracás será terrible.

Es necessària una petita comprensió de la obra, ans de posar-la al descobert cal estudiar-la endevinant el que es proposa la obra a representar. Quan tots els elements se els apropia l'individu per a fer resaltar mes la idea principal, el public s'emociona i qui representa sent l'entusiasme com el foc que en tot pren; el public no veu ni sent, no mes admira i s'encanta.

La mala presentació es ja el fracàs i els ànims de mols individus que poseint facultats i disposicions per lo mateix que son molt sensibles, un erro els fa retirar expontàniament, essent un erro, una equivocació, aqueix fenomen expontani.

El public espera la emoció, si aquesta no es dona, no existeix, es quan el public se aborreix i cercant-la, s'adona de tots els defectes propis i naturals en les coses humanes. Es alló: de que tot-hom vigila a tot-hom i son mes els que espíen als menos.

Escena Blanca es mou en un ambient especial, es necessari que el color dominant, sia el blanc. Escena Blanca defuig de tota barroeria i precipitació. Escena Blanca cerca assolir la llei del contrast en tot i sempre.

Escena Blanca triomfarà quan el públic la estimi tant com ella estima i ama la moralitat que es el primer éxit en la vida.

LA GENT

María de Magdala en la pompa de les seves suntositats reposa del tráfec del día en una de les galeríes del seu castell que defora guarda la freda arquitectura jueva, pero, que en l'interior gaudeix de les comoditats orientals.

Marta, la germana auténtica, la dona assenyada, era atinadament, l'ánima de una casa i el cor de uns germàns; es sempre la idea de la dona verdadera.

María Salomé i María Cleofás pasen, idealitzant el moment com passen per l'Evangelí deixant sempre el suavíssim perfum de un cor presantificat.

Una amiga de María filla de Betania parla de Jesús amb recel. No l'estima per veure'l un home i els homes que som flosops o llegistes, li fan por, perque no estimen mes que la lletra i ella vol sentir el ressò del seu amor.

Dues doncelles brunes nomenades les moabites que saben l'art de trenar els cabells i el secrets de perfumería, l'acompanyen sempre.

EN L' ESCENA

TEORÍA

María porta tota la riquesa dels reis babilonis. Les esclaves van segóns l'usatge i l'estil de llur terra. S'han conformat en tot a la casa. Els cabells trenats i partits els tenen protegits per un vel d'or i grana. Llurs peus recorden la gran tragedia agarena per el seu desnú. Les orelles les duen adornades amb cercles d'or. Son brunes per un colrament de un sol rebut per l'avior seva. Les seves dents son blanques com les flors de les acacies que perfumen els oratges de Palestina.

QUADRE I

OR EN LA POSTA

ALBA DE PASQUA

MARIA

A mida que es perd l'or de la posta es difonen les meves esperances dins la trágica llei de lo inexorablement mortal. Sento la por estranya de considerar el no rès, aquest no rès terrible. Aqueix dubtar entre el ser i no ser. Demá, pasada la mort seré jo, o no será rès, o seré més..? Jehová ens reclama o ens destruirá per a sempre. Lapor de Jehová. Els bancals de cimnamoms callen per a sens ubte adormir mellor els ocells vagabóns com la meva ánima que es perd entre els brassos de unes ánsies, de uns anels, de unes cobejances de gloria, de goig, de plaer i de ventura...

Quí em donará, no una vigor, perque

: A l b a d e P a s q u a :

me'n sobra... Una riquesa?... No. La pompa de les sedes de Damasc ja tant me cansen els ulls que les barataria amb les llanes flonges que porten les noies adolescents que sempre canten. Mira, mireu com pasen amb un aire desintvolt i alegre tan franc com les aloves a l'obrir pas a través del camí del sol. Com elles per qué jo no hi puc romandre...?

Demana aigua per a regar unes flors preferides.

Doncelles, porteu aigua que les flors sedegen.

Dues moabites porten àmfors que vesen d'abundor.

Flors de la meva conçolació, beveu que l'aigua es pouada per a vosaltres; es fresca i regalada... Amb quina glotonia se l'em-pasem.. Aqueix glú.. glú no sembla agotar-se mai. Beveu-ne tant com volgueu, pero floríu, floríu sempre per a fer amistat amb la meva ànima pelegrina en recerca de la dolça emoció esperançadora de un amor perpetual.

Doncelles, qué es aqueix brogir que se sent?

: J . P u i g i B o s c h :

MOABITA I

Pero, es que no ho sabeu encare? Es la alegría del poble que va i ve a través dels camps per oir al novell Rabí de Galilea.

MOABITA II

Si, al Rabbí jove, l'unic que parla i diu coses que s'enyoren quan les sab l'ánima.

MOABITA I

Voleu anar camíns enfora per a oir les seves paraules?

MARÍA

Prou, sí, m'agradaria molt; pero, còm trovar-lo?

MOABITA II

Quan s'estima...

MARÍA

Ah, es que tú el coneixes?

MOABITA II

Si, senyora, jo el conec de haver-lo

: *A l b a d e P a s q u a* :

vist, i es cert tot el que la gent díu de Ell: de tant bo que es una no pot sino amar-lo. Vos senyora sabreu mes que nosaltres...

MARÍA

No, la ciencia del cervell erra moltes vegades; la del cor mai. He alternat amb les pompes dels homes de ciencia i les seves lleis teníen tot lo horrendo de una esclavitut...

MOABITA I

I el Mestre diu que ve a cumplir la llei... Será que la fan oprobiosa els perversos predicadors del vostre poble que diu de ells el Mestre que son de la mena de les serpetes i escorcóns, per xo, senyora, jo so del Mestre.

MARÍA

Pero, còm se defensa el jove Rabbí de les acusacions que en contra d'ell fan i diuen?

MOABITA I

Quín càs farém senyora d'aquell que vol tirar fanc a una casa immaculada?

: J . P u i g i B o s c h :

MARÍA

Pero la fè, el dogma de ells no es el mateix que el Rabbí predica?

MOABITA I

Si, si, es la mateixa, pero, els fets, les obres, que distintes son. Ell, el Mestre ens ho diu: feu les obres de la fe, no feu les males obres de ells. Boi essent dolents poden per les seves conveniencies fer les obres dels sants.

MARÍA

Jo també l'estimo. Me fa llàstima...

MOABITA II

Anem a oir-lo.

MARÍA

No, no; no, perque fora de casa sento enyorança. Correr aixís mai me ha plagut. Hauria de disfressar-me; tinc por de que em coneguessin.

MOABITA I

Per a la vostra bellesa no hi ha disfraq.

: A l b a d e P a s q u a :

Amb ella proclameu la gran riquesa del vostre poble beneït.

MARÍA

No, es necessari veure la bellesa desde altre punt de mira. He fet de la meva hermosura un ardit de equivocacions; n'he feta una cadena de amor i de gelosies per la que are me sento lligada per un sentir-me extranya. No endevines en mí un esllanguiment rar? Que trec de passar per la dona formosa si aquesta hermosura es per a el meu major turment?

MOABITA II

Ho sou de fermosa.

MARÍA

Pero so també la més trista. Ingenuament declaro no poseir ni per simpatia la fe que els enemics del Rabbi ens prediquen. La doctrina de Jesús de Nazzaret deu ser hermosa quan son tants els qui la senten.

MOABITA I

Senyora, el poble ve; es el poble que torna.

: J. P u i g i B o s c h :

MARÍA

Ditxós poble que sab sentir les emocions
de un viure tant agradable com es el viure
de la fe.

*Una i altra miren fixament l'horitzó atretes per la remor
de una multitud que s'apropa.*

MOABITA I

Senyora, la gent ve; la gent s'acosta.
No la veieu com se mou? Quina gernació
havia.

MARÍA

Será aquella boira que fa enterbolir
l'horitzó?

MOABITA I

Si, senyora. No veieu com va venint?

MARÍA

Oh! I qué es tanta de gent?

MOABITA II

I això no es rès, quan díuen que darrera
ell tot el mon hi va perque te paraules de
vida eterna.

: A l b a d e P a s q u a :

MARÍA

I tú les has oïdes? Serán les paraules... que saben afalagar; les paraules que ens... me entens? les paraules que ens diuen els homes i nosaltres...

MOABITA II

No, madona, no. El Mestre es pur; les seves paraules son de vida; per la dona sent compasió i afecte, pero no un voler impur.

MARÍA

Serán les seves paraules, doncs, com uns camíns de llum vers una altra terra mes alegre... terra mes alegre que la nostra com els de la terra de on ens venen les roses hermoses i en vers on se'n van els ocells de pas?

MOABITA II

No, senyora, que son mes hermoses que les flors i que els ocells. Son paraules de vida eterna.

: J . P u i g i B o s c h :

MARÍA

Serán doncs paraules prometedores de un realme ple de gloria com el de Salomó, com els de Babilonia o de Nínive?

MOABITA I

No l'abasten castells, ni pobles, es més: per a oir-lo les multituds ho abandonen tot i ni el desert temen. Ell, el Mestre, les manté.

MARÍA

Calla, que es ell l'únic home que des des temps ha me remou el cor. Sabs qué cerca?

MOABITA II

Tot el mon.

MARÍA

I el mon l'estima, l'ama?

MOABITA I

Molt, tot el mon menys els faritzeus i els escribes que es dú si en contra de ell conspiren i cerquen la manera de matar-lo.

: A l b a d e P a s q u a :

MARÍA

Matar-lo, díus? I es posible matar a qui fa el be?

MOABITA I

Poden llevar-li la vida, pero, no podrán fer callar el clamor de la sang vessada en mala hora. El crit de la sang innocent que demana venjança, sols em temo que si maten a Jesús la seva sang demanará perdó. Es tant bo...

MARIA

Jo també l'amo.

MOABITA II

Pero, senyora, i vos com l'estimeu?

MARIA

Ah, jo, com s'estimen als homes.

MOABITA II

Per xo, per Ell, no feu cap sacrifici, la vostra amor es convencional. Voleu veure'l mentres ningú us conega. No, profaneu doncs, amb la vostra amor la persona inefable de Jesús.

: J. P u i g i B o s c h :

MARIA

Còm vols, doncs, que jo l'ami?

MOABITA II

Ameu-lo com se estima a Deu.

MARÍA

A Deu?... Vols dir que puc dir-li lo que ni l'amor pot descobrir perque es un secret que de no mes pensar-ho sento vergonya?

MOABITA II

Senyora, voleu dir les vostres tristeses que us venen de un enervar-se en el plaer? voleu dir les ferides overtes en el vostre pit que sagna com les roses en les voreres dels jardins?

MARIA

Sí. Les culpes, mos pecats que m'agobien i no'm deixen gaudir de la vida. Si jo veges a Deu oh, com els declararia...

MOABITA I

Ja se ou més clara la remor de la gent.

: A l b a d e P a s q u a :

MARIA

Aqueixa tarda sento un desfici extrany. Será per la influencia del Rabbí que es diu si es el Messies. Jo et dic que no mes de parlar de Ell me sento tota una altra.

MOABITA II

La multitud ha arribat ja passa remorejant sens treva. La pols dels camíns es gran i les nuvolades que aixeca es revelen.

MARIA

Qué deu dir aquesta gent?

MOABITA I

Parlen del Mestre. Que diu ser tot misericordia... Que ve a salvar als pecadors.. Que per un vas de aigua el cel es franc... Que perdona les pecats i en testimoni cura els malalts... Que els que ploren trovarán consol... Que son benaventurats els nets de cor perque únicament ells veurán a Deu.

MARIA

Pero, quines coses mai oïdes. Tinc fre-

: J . P u i g i B o s c h :

tura per a veure a Jesús. Anem, anem, a veure'l; cerquem-lo sia onsevulla.

MOABITA II

Ja es tard, senyora. No veieu com la fosca i la pols dels camíns omplen i emboiren la llunyania?

MARIA

Que hi fa si el Mestre parla.

MOABITA II

El Mestre en arribant la nit fugí, se'n va a pregar.

MARIA

Ell serà el Fill de Deu.

MOABITA II

Aixís es; ho comprova. Els homes no tenen fe. Els faritzeus están inquietats i temen als romàns; cerquen matar-lo.

MARIA

I si els homes maten a Deu què se'ls hi espera?... I una dona podria salvar-lo?

: A l b a d e P a s q u a :

MOABITA II

No; senyora, deixeu-lo; pero, sino podeu salvar-lo podeu estimar-lo. Deu no pot morir. Els faritzeus no'l matarán, per xo l'odien tant i cerquen un pretexte. Oh si el poguesin matar sens que la gent pogués enyorar-lo...

MARIA

Cridem un vianant que sento daler per a que em conti el que els deia el Mestre.

MOABITA I

Senyora es molt tart...

MARIA

Crida. Ne ve un. No sentíu...? Es un que passa...

MOABITA I

Espere-us!! Ei! bon home!!!

Vianant de des de fora.

Heu vist al Mestre?

MOABITA I

No fugíu.

: J . P u i g i B o s c h :

VIANANT

Tinc el fill malalt. Ell cura i me diuen que era per aquí. On es? Fa tretze hores que camino i no puc torbar-me.

El vianant va parlant sense fer-se entendre del public. Se ou com dins la casa sonen unes citares i altres que canten. A mida que Maria escolta al vianant li cauen les alhages i els anells i les tumbagues dels brassos que rodolen com uns cercles. Maria i les esclaves despedeixen al vianant i es veuen que estan contorbades i plenes d'emoció per les paraules que aquell home les hi ha dit.

MARIA

Ja han arriuat. La gent no es veu.

Maria acaba de llevar-se el que du.

MOABITA II

Què es el que feu?

MARIA

Tú m'has dit del Mestre moltes paraules. Jo en recullia are de la gent unes, que se'm queden clavades al cor i tot l'esperit m'omplen d'esperança: «Benaventurats els pobres d'esperit perque ells veurán a Deu.»

: A l b a d e P a s q u a :

Vaig despullant-me de les joies per a veure el Rabbí en arribar l'alba i endevinar la seva divinitat per a que'm perdoni.

María de cap a la barana plora sense que les seves llàgrimes rodolin fent soroll, es un plor intèns; está afectadíssima. La nuesa dels seus braços i la simplicitat del seu vestir queda a la claror de la lluna bella com la lluna de Nisán que espera una pasqua.

QUADRE II

EL MESTRE ES AQUÍ I ET DEMANA

Llatzer es mort. Maria está en el clos del seu jardí aromatitzat i cuidat com una doncella agencada. Pasa les hores sufrint la dolor de no haver pogut veure arribar el Mestre ans que Llatzer morís. En el fons conserva l'esperança de que Jesús ho pot tot i farà més de lo imposible. El pensar que ja fa dies que es mort i que es consúm en la gola de un vermener sent trontollar la esperança que confirma amb la fe de que Jesús el tornarà a la vida. Una de les seves amigues l'acompanya coratjosa i potent vol consolar-la.

AMIGA

Del Mestre què en sabs?

MARIA

Marta envía comandes i misatges en cada hora a totes bandes, per tots els camíns per a que li diguin que Llatzer es mort.

AMIGA

I creus que Ell vindrá?

MARIA

El Mestre si vindrá? Si Jesús vindrá?

: *A l b a d e P a s q u a* :

Ho crec fermament. Llatzer l'estimava molt; nosaltres l'estimem tant com Llatzer i per Ell tornaria desfer-me la cabellera i seria capaç de penjar-me-li al coll per a dir-li no mes: Mestre, Llatzer!! Llatzer, no més!!

AMIGA

Doncs no estigues transtornada, que Jesús vé.

MARIA

Pero per aviat que arriui sempre temo arriui tart.

AMIGA

Creus tú que no li retornará la vida?

MARIA

Ho crec. Ho pot, pero no es aquí encare.

AMIGA

Vosaltres sou feliços en poguer-lo tenir a casa. Si jo el pogués veure.

MARIA

Es que voldries parlar-li?

: J . P u i g i B o s c h :

AMIGA

Sí, pero em fa molta aprensió. Díu que doblega els cors i que les ànimes cauen com les fulles de les anèmones per a fer-les tornar a florir.

MARIA

Pero, no sabs el que a mi va passar-me? Per què doncs has de sentir la por de parlar amb ell? De des a les hores que so feliç perque so una altra. A mi no em coneixia. Endevina els cors tot just de veure les cares. Ja sabs quí era jo. La mes gran consolació la vaig sentir a l'oír les paraules que Ell deia a la gent que l'admiraven per a esbrinar la seva divinitat. Jo era la dona alegre i enjogassada vaig cercar-lo; es cregueren que entrava com una tentació i abatuda per l'averkonyiment i la cara de una gent encarquerada. Jesús, el Mestre, va recullir la meva ànima quan va dir-me: Ves que ets perdonada. A les hores sentia com la pau m'afalagava el cor i el meu ser tot se rejuvenia. El Mestre anima. Al tocar les poncelles dels jardins totes esclaten per miracle de les seves mans. Per cada paraula

: *A l b a d e P a s q u a* :

la s'obre un camí que no se espanta ningú de seguir-lo.

AMIGA

I podria parlar-li, María?

MARIA

Per qué no? Sentirás com la dolçor se t'entra a l'oïr les seves dolcíssimes paraules. Ja veurás com no es fa extrany. Les mares de tot arreu li porten els fill i diuen que els entreté, que els acarona i que els amanyaga. Els infants, díu, que Deu els dona com el premi mes gran als pares; els infants son sempre la esperança de les seves mares.

AMIGA

I quan aqueix infant es el turment, també es de Deu?

MARIA

Jo crec que no, que es dolent perque els mateixos pares l'han corromput. Deu es com la font que sempre regala aigua viva indistintament.

AMIGA

Que bo es Jesús.

: J. P u i g i B o s c h :

MARIA

Digues que dolç. Com el seu tracte no se'n trova d'altre.

Maria crida a Marta que endevina per el passar

Marta!! Marta!! Jesús no ve encare?

Marta de fora estant

No, no, encare ningú ha tornat.

Maria queda abatuda esperant el moment que porti l'amic que els salva.

Comfio que si el Mestre ve, Llatzer tornarà a la vida.

AMIGA

Per els misatges sabré m alguna cosa.

MARIA

Sí es veritat. Pero, tinc por de una sorpresa. El volen perdre. Els cappares del jueus, aqueixa sinagoga postergada s'han conjurat per a matar-lo; com no poden legalment, ho farán qui sab, a la descarada.

AMIGA

Còm?

: A l b a d e P a s q u a :

MARIA

Sí, han cercat totes les maneres de perdre'l Ell els ha declarat llops i feres que amb capa de pietat desfiguraven la obra de Deu i explotaven la fe del poble. Ell ens ensenya la puresa de la llei amb que la sinagoga ens enganya. Al veure's descoberts els odis pugen i exaltats conspiren en contra de Ell.

AMIGA

Pobre Mestre·

MARIA

Sents necessitat de pendre un confortant? Veurás. Doncella!

Marta de fora estant

Què vols María? Ve el Mestre?

MARIA

No. Reclamo les doncelles que ens serveixin aigua. *A la seva amiga.* Es l'aigua que em recorda l'aigua del Mestre que calma les llágrimes i la sed extranya que nosaltres sentím.

J. P u i g i B o s c h :

AMIGA

Qué díus?

MARÍA

Lo mateix que vaig dir-te; lo que Ell va declarar a la dona samaritana ran del brocal.

AMIGA

Sí, si, ja recordo. Solsament alló el revela aimador de l'afligit i de tots nosaltres. Aquest Jesús es fa estimat quin cor mes gran te. Quí pogués posseir-lo.

MARÍA

Tot el seu amor es mes gran que l'amor de totes les mares.

AMIGA

Pero quina aigua será...?

Arriven les doncelles brunes amb un servei esplèndid i opulent. Escandellen aigua mentres de unes geres María treu la mel esenciada. Duen en unes comfiteres corinties una fruita primerenca per a soportar l'aigua aromada.

MARÍA

T'agrada? Té, beu-ne més.

: A l b a d e P a s q u a :

AMIGA

Aquesta aigua me fa recordar al Rabbí que estima la Galilea.

MARÍA

Tú el veurás quan arrivi si no ve per a amagar-se.

AMIGA

Si es Deu, per qué fem els homes?

MARIA

No els fem, els homes, per lo mateix que es Deu es deixarà matar. Ell, pero, no morirà. I sols quan s'ia l'hora es deixarà pendre.

AMIGA

Qué díus que no se com parles? El matarà la sinagoga i no morirà?

MARÍA

Es el Verb de Deu qui s'ha fet home per a redimir-nos. Lo que de humá finga, ho subjecta a la mort que tornarà ell a la vida amb la potencia divina.

AMIGA

L'espero.

: J . P u i g i B o s c h :

MARÍA

Doncs, quan sabíes que Ell era a casa per qué no veníes.

AMIGA

Sentia vergonya. Veia la casa plena de de gent i no volia entrar.

MARÍA

Pero per qué no m'ho deies? Jo no volia violentar-te.

AMIGA

Es que jo et veia enamorada i com tú, la demás gent i per aquest enamorament comprenia que totes les dones el cerquesin i que tú anesis a vesar els teus perfums sense veure el compromís en que posaves als que estaven rebent i parlant amb el Rabbí de coses, que, quí sab si serien secretes.

MARIA

Tú creus que si no hagués sigut per una força major hauria avençat fins a lo que vaig decidir-me serenament?

: *A l b a d e P a s q u a* :

AIMGA

L'amor no hi veu i per lo mateix es atrevit, Maria.

MARÍA

També es infant i te por; el soroll l'espanta. L'amor sent la pena mes gran com es el sentir la vergonya després de un acte poc meditat. No, no creguis, no me n'enamora; me penedía i Ell al veure'm vora d'Ell quan menys m'hi esperava enlloc de besar-me, com altres haurien fet, va perdonar-me els pecats, sense tocar-me.

AMIGA

Vaja, Maria!

MARÍA

No ho creus?

AMIGA

No, Deu únicament es qui ens perdona.

MARÍA

Ell, es Deu. Les seves obres, les seves doctrines, tot Ell está demostrant qui es. Es que tampoc no tens fe?

: J . P u i g i B o s c h :

AMIGA

I sense fe no li podré parlar? I el desig no hi val?

MARÍA

Si no tens fe fes-li avinent. Diga-li: Mestre, no sento la fe en mí. Ell te'n donarà ensenyant-te a creure.

AMIGA

Tu sabs que la fe nosaltres no la necessitem; tenim el sentiment que sens emporta i el nostre temple no te sacerdots maleïts perque som nosaltres; des de el nostre cor contemplem a Deu sempre.

MARIA

Diga-li Jesús, si no vols dir-li Mestre.

AMIGA

El nomenaré Mestre; no hi tinc cap inconvenient. Vaig al temple, pero, hi vaig sols per Deu.

MARIA

El seu Verb viu entre nosaltres. Tu ho creus

: *A l b a d e P a s q u a* :

AMIGA

Sí, sabs que poc me costa creure per-
que se molt d'estimar.

MARIA

L'estimes al Mestre?

AMIGA

Sí, també l'estimo.

MARIA

Esperem una estona que no tardará.

AMIGA

Com ho sabs?

MARIA

L'endevino; al ser prop Ell de casa he
dit a Marta: Ve el Mestre i Llatzer moltes
vegades tornava amb Ell perque els amics
es troven sempre. Avui si que vindrá sol.

AMIGA

No ploris que si tens fe, qué en treus
de tenir els ulls amb aqueixa tristesa. En-

: J . P u i g i B o s c h :

viem un regal a Marta? Umplin els gerros de flors i els vassos de de poncelles? L'aigua li pagarem amb la riquesa del jardí.

MARIA

Qué en son de hermoses les flors. Llatzer no se'n cansava de dir m'ho. Mai les havia estimades tant com deprés que Jesús va lliurar-me de les meves dolories per a estimar les flors ha de tenir-se transparent el cor. Ho he deixat tot, com sabs, i sols amb les flors m'abelleixo.

AMIGA

Tú les fas més hermoses encare; riuen en la teva alegría i en sentir la pena de veure's separades, sobre le teu pit se moren, Te, acaba de umplir els vassos que poques n'hi falten.

MARIA

Acabem prest, l'hora ens pasa i temo de no veure arribar el Mestre. *Escoltant.*

AMIGA

No, si es Marta que está rebent i comiant els amics vostres. Sents, com parlen?

: A l b a d e P a s q u a :

MARIA

Parlen entre ells, pero, no se sent la veu de Marta. Acabem. Ella me donará avís en cás de necessitar-me. No m'agraden les concurrencies. Marta es ben entesa i després, recorda quí ve a casa en aqueixos dies que en parlant de les qüestions de Jesús no puc sino indignar-me contra els qui en malparlen.

AMIGA

La Marta será fora. *Se sent renou.*

Marta apareix adalerada. Elles sorpreses.

MARIA

Marta, què pasa?

Marta emocionada

El Mestre ve. Arriva. Es mol aprop. El Mestre ja es aquí, María, i vol parlar-te.

MARIA

Anem, anem que Llatzer tornarà a la vida.

Desapareix en un moment i l'amiga sorpresa sens sapiguer que fer es queda guardant les flors que elles, per el Mestre abandonaven.

QUADRE III

HA RESUCITAT; NO HI ES.

*Per un camí que esbiixa la escena es veuen les tres
Maries camí del sepulcre en la hora de punta d'alba.
Les palmes frissen per remoure's i desplegar una
alegria que es revela a mida que se apropa la hora.
La terra es tota humida i dels márgens va caient la
rosada de flor en flor. Les dones de les aromes pasen
conversant afanyoses, adalerades, moltes vegades
devant el public que no mes endevina per el gest el
que deuen parlar que sols es l'asunte que les porta
al sepulcre altra vegada.*

MARIA

No sentíu la gran alegría de l'alba?

JACOBE

Oh, Magdalena, tú sempre et mantindrás en la teva inviolada joventut festiva com els vols de tudóns que ens diuen que el sol ja arriba. Vas tant depresa que ja no puc sostenir aqueix pas teu.

MARIA

Seguiu-me, avenço i vaig depresa per-
que ja voldria ser al sepulcre.

: A l b a d e P a s q u a :

SALOMÉ

Be, pero, qui ens remourà la llosa?

JACOBE

Oh i tal; que nosaltres no hi teníem compte.

MARIA

Per la pedra no ens preocupem; algú hi haurà per allà que ens ajudarà. Jo m'esforçaré i franquejarem la entrada.

SALOMÉ

María de Jesús estarà esperant-nos.

JACOBE

Espera la hora en que el Mestre li torni a cridar: Mare.

SALOMÉ

Aquell crit de des la creu; aquell: Mare! encare me resona.

MARÍA

El veig encare com esperant uns bras-

: J. P u i g i B o s c h :

sos que l'aguante-ssin perque les ferides se li obríen per els caires dels claus.

SALOMÉ

Ens mirava a totes sempre amb un esguard de perdó i de agraiment. No te n'a donaves tú, María?

MARÍA

No podia aixecar la mirada perque no tenia esma. Me sentia lladre per a robar-li el cor i butxí contra aquells que el clavaven tant despiatadament. L'hauria defensat sino que Ell deia que calia passar aquell martiri per a fer-se el mon seu. Tinc fe de veure'l aviat. Va dir que ressucitaria. Pot ser es desvetllará en els nostres brassos.

JACOBE

Anem depresa. Acabem d'aromar-lo; posem-li cíclams i anèmones a l'entorn per a no fer tant trista la entrada.

MARIA

Cuiteu, no culliu flors que em precisa

: A l b a d e P a s q u a :

arribar d'hora al sepulcre. El temps passa sens donar-nos en compte.

SALOMÉ

Ja hi som. Una recolzada, no més. La finca de Nicodemus es a la vista.

JACOBE

Ala que no hi falta res més.

Maria ha pasat sempre davant i astorada les diu

Ja hi som! Ja es veu el sepulcre!... Pero... veieu..? No us sembla que la llosa es fora?

Es posa a correr.

L'escena canvia rapidament. Al fons es veu la entrada del lloc del sepulcre on acaven de entrar les tres Maries. L'escena es l'interior del lloc on deixaren el cos de Jesús. El sepulcre que está obert amb totes les robes i els sudaris per allà. Dos àngels esperen que elles arribin.

Arriven elles.

MARIA

Han robat el cos del Mestre?

L'esglai, fa que li caiguin els pots dels perfums que es

: J. P u i g i B o s c h :

*vessen umplin el mon de flaire. Totes palideixen de-
vant el que estan veient. Un raig de sol que arriba
amb elles entra. L'alba es pasada; el dia es aixecat i
el sol es alt. Els tudóns entren en la cova sagrada.*

JACOBE

Mestre!! Oh!!

SALOMÉ

On es?

ELS ÀNGELS

Jesús de Nazzaret que cerqueu, a Quí
clavaren en la creu no hi es, ha ressucitat.
Heus el lloc on el possarem, com es buid.

*Are, es quan canta el choral el cant hermós de l'alelluia
a quatre veus del mestre Haller i tots els cants de
Pasqua florida que son els perfums que duien aquelles
santes dones en el seu cor on floría la primera pasqua
sagrada.*

Sería molt oportú que al representar una obra de ESCENA BLANCA se insisteixi al públic se assabenti de ella, oferint-li convenientment.

AQUEST OP. II FOU ESTAMPAT EN ELS
OBRADORS DE LA NUEVA BALEAR
PALMA DE MALLORCA 22 DE
JULIOL DE 1924

